

वेळ : ३ तास

गुण : १००

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्यावेत.

३) प्रश्नांसमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ) साहित्याचे स्वरूप आणि व्याख्या स्पष्ट करून अलंकारविचाराचा सविस्तर आढावा घ्या. (२०)

किंवा

ब) साहित्य म्हणजे काय ते सांगून रीतिविचार आणि ध्वनीविचार यांचे विस्तृत विवेचन करा.

प्र. २ अ) रसनिष्पत्तीच्या संदर्भात भरतमुनी यांनी मांडलेला रससिद्धांत स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

ब) भारतीय साहित्यमीमांसकांनी रसनिष्पत्तीविषयक मांडलेल्या विविध मतांचा आढावा घ्या.

प्र. ३ अ) विविध शब्दशक्ती कोणत्या ते सांगून त्यातील कोणत्याही दोन शब्दशक्तींचे प्रकारासह सविस्तर विवेचन करा. (२०)

किंवा

ब) साहित्यभाषेचे स्वरूप आणि कार्य स्पष्ट करून लक्षणा शब्दशक्तीची विस्तृतपणे चर्चा करा.

प्र. ४ अ) साहित्यनिर्मितीमागील प्रतिभा, व्युत्पत्ती व अभ्यास या काव्यकारणांची चर्चा करा. (२०)

किंवा

ब) प्रयोजन म्हणजे काय ते सांगून भारतीय प्रयोजनविचाराचा सविस्तरपणे आढावा घ्या.

प्र. ५ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (२०)

१) औचित्यविचार

२) अभिनवगुप्ताची रसविघ्ने

३) व्यंजना शब्दशक्ती

४) मम्मटाचा प्रयोजनविचार
